

Bocskai István Múzeum

4200 Hajdúszoboszló, Bocskai utca 12.

Szakmai beszámoló
a Gönczy Pálról szóló időszak kiállítás megvalósításáról
(pályázati azonosító: 204106/02121)

A kiállítás ismertetése

A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma 003/20/416 számú döntésével 300 ezer Ft összegű vissza nem térítendő támogatást ítél meg a Bocskai István Múzeum 204106/02121 azonosítójú pályázatára Gönczy Pálról, a magyar polgári népoktatás megszervezőjéről időszak kiállítás megrendezésére. A pályázati támogatás a szerződés szerint installációs költségre fordítható. A kiállítás megrendezését aktuálissá tette, hogy 2017-ben emlékezünk meg Gönczy Pál születésének 200. évfordulójáról.

A kiállítás két teremben, 32+41 m²-en tematikai egységekben mutatja be a pedagógus-
oktatáspolitikus érdeklődési köreit, és ezáltal pályáját, gyakorlati oktatáspolitikai
szervezőtevékenységét. A kiállítás tematikai egységei:

1. terem

1. Használd az időt! Gönczy Pál, a sokoldalú pedagógus
2. Gönczy Pál pályaképe
3. Az árvanevelő – Tanulmányút Svájcba
4. Munkára nevelés
5. A mezőgazdász
6. A népoktatás fejlődése a 19. század utolsó harmadában – A minisztériumi tisztviselő
7. Gönczy emlékezete

2. terem

8. A szemléltető oktatás fejlesztője
9. A térképszerkesztő
10. A népoktatás gyakorlati szervezője – Az iskolapad
11. A tankönyvíró
12. Népoktatás Hajdúszoboszlón a 19. század végén

Az első teremben egy hangoszlopon helyeztünk el néhány részletet Gönczy Pál műveiből. Ugyancsak ide egy hirdetőoszlopot készítettünk, amelyen korabeli, Gönczyvel kapcsolatos

Bocskai István Múzeum

4200 Hajdúszoboszló, Bocskai utca 12.

újságcikkek másolatai olvashatók. A második teremben a Gönczy által tervezett, magyarra fordított vagy szerkesztett iskolai szemléltető eszközöket, valamint egy tanterem részletét láthatjuk. A korabeli tanítás módszeréről készítettünk egy rövidfilmet is, amely projektoron kivetítve jelenik meg a látogatók előtt. Ugyancsak itt kaptak helyet interaktív eszközök. Gönczy magyarázó jegyzeteket írt egy német nyelvű oktatókép-sorozathoz, amelyben – egyebek mellett – a távíró és a magdeburgi félteke működését is bemutatta. Ezek nem csupán képeken szemlélhetők, hanem kipróbálható változataikat is elhelyeztük a kiállításban. Emellett a Földnek és a Holdnak a Nap körüli mozgását szemléltető tellúrium mai változata szintén kipróbálható, amellyel a nap- és a holdfogyatkozást lehet bemutatni.

A 300 ezer Ft NKA pályázati támogatást – a támogatási szerződésnek megfelelően – kiállítási installációra fordítottuk. Ez két költség finanszírozását jelentette:

– Acer márkájú projektort vásároltunk az Internet Mall Hungary Kft.-től, amit a kiállításban helyeztünk el (ahogyan az a mellékelt képeken is látható). Gönczy Pálnak az elemi iskolai olvasókönyvéhez írt vezérkönyvből (tanári kézikönyv) rekonstruáltuk a műben elsőként bemutatott betű, az *i* tanítását, és ezt vetítjük le látogatóinknak a projektoron a tanterem-enteriőrben.

– A támogatás másik részéből kiállítási nyomtatokat készítettünk az installációhoz. A Center Print Nyomda Kft. készítette el az alábbi nyomdai termékeket: 4 db nagyméretű molinó; 105 db különböző méretű, 3-mm-es habkartonra kasírozott tábla (ezeken vannak a kiállítás szövegei, fényképek); 47 db kiállítási felirat 1 mm-es habkartonra kasírozva.

Az NKA logóját, és támogatásának tényét feltüntettük a kiállítási impresszumon, ahogyan az a támogatási szerződésben szerepel.

A kiállítás ismertetője és fotók megtalálhatók a múzeum honlapján is (www.bocskaimuzeum.hu).

A kiállítás hasznosulásának értékelése

A kiállítás eredményes, eddig csak pozitív visszajelzéseket kaptunk látogatóinktól. A kiállításról beszámolt a helyi televízió is. Végleges adatok még nincsenek a látogatószámról és a bevételekről, mivel a kiállítás jelenleg is áll. Emiatt csupán részadatként közölhetjük, hogy eddig mintegy 1000 vendég látta. A kiállításban rendszeresen tartunk az érdeklődők, csoportok számára tárlatvezetéseket a kiállítás kurátora, Nagy István muzeológus közreműködésével. Eddig 12 tárlatvezetést tartottunk.

Hajdúszoboszlón, 2017. július 11.

Nagy István
muzeológus

Melléklet

A Gönczy Pál kiállításról készített fotódokumentáció

A Gönczy Pál kiállítás első terme

A kiállítás második termének részlete

Hangoszlop működés közben

Tellúrium használat közben

Gönczy által magyarra fordított szemléltető eszközök

Hirdetőoszlop

A látogatók által kipróbálható iskolai szemléltető eszközök

A projektor az elkészült filmmel a tantermi enteriőrbn

Tárlatvezetés

Tárlatvezetés

Bocskai István Múzeum

4200 Hajdúszoboszló, Bocskai utca 12.

Látogatók a kiállításban

Látogatók a kiállításban